

Školitelský posudek na diplomovou práci Simony Czielové:

Ja, hidžra. Transgenderová identita a autobiografické píšanie v indickom kontexte

Diplomantka si zvolila v české odborné literatuře dosud velmi málo zpracované téma. V rámci české indologie se mu částečně věnovala Dr. Dagmar Marková, na niž také diplomantka ve svém textu odkazuje. Práce má dobře vystavěnou strukturu. Na teoretickou část navazuje část historie postavení hidžer v indickém kontextu. Diplomantka zde také nastiňuje právní rámec postavení hidžer v historii i současnosti. Teoretická část se věnuje vysvětlení pojmů, jako je genderová identita, transgender apod. Diplomantka tuto teoretickou linii správně vztahuje k práci filosofky Judith Butler a její dekonstrukci diktátu heteronormativity a genderové binarity. Diplomová práce také správně postihuje vnitřní pluralitu a heterogenitu různých genderových identit včetně té hidžrovské. Diplomantka dle mého názoru správně pracuje s výrazem hidžra v češtině jako s femininem, což zdůvodňuje sémanticky. Jde totiž o transidentitu směrem k obrazu femininity. Součástí teoretické části práce je pak oddíl věnovaný žánru autobiografie. Zde autorka vychází z feministické literární vědy, pro niž je kontext textu, a to sociální, genderový i osobní, velmi důležitý. Klíčovou kategorií zkoumání zde představuje osobní zkušenost. Jedinou poznámku bych na tomto místě měla k tomu, že text do jisté míry zjednodušeně má tendenci ztotožňovat autora s vypravěčem. Přesto, že jde o osobní zkušenost, která může být autorova či autorčina, je vypravěč*ka také literárně konstruovanou postavou, což je třeba mít na paměti, i když jde o reprezentaci žité zkušenosti. K vlastní analýze vybraných textů však konstatuji, že je udělaná velmi zdařile. Zejména oceňuji průběžné a důsledné propojování zpracovávaného textového materiálu s teoretickými východisky práce. Tato analýza tak poskytuje užitečný a originální vhled do života hidžer a jejich vlastního sebevímání. Autorka zde správně odkazuje i na mocenský společenský kontext, kdy hidžry jsou v zásadě sociálně marginalizovanou skupinou a čelily i čelí diskriminačním praktikám. Závěr textu odkazuje i k agentnosti těchto lidí a naznačuje tak i možnou cestu k překonávání těchto nerovností. V tomto ohledu má diplomová práce Simony Czielové i v pozitivním smyslu aktivistický přesah.

Ráda bych také zhodnotila práci diplomantky v diplomovém semináři, která byla velmi pečlivá. Diplomantka zodpovědně konzultovala a připomínky vždy zapracovala. Připomínku bych zde měla jen k ne zcela prozíravě vystavěnému časovému plánu práce, kdy poslední část byla dopisována v časovém stresu a už nebyl prostor na její prokonzultování. To se však na celkové kvalitě práce nějak neodrazilo a je tady třeba pochválit autorčinu schopnost pracovat i zcela samostatně.

Celkové hodnocení: Předkládaná diplomová práce svědčí o kritickém úsudku diplomantky, o schopnosti argumentace a akademického psaní. Navrhuji ji také k obhajobě se známkou VÝBORNĚ.

V Praze 26.1. 2024

Doc. PhDr. Blanka Knotková-Čapková, PhD